

- WERELDWENSENMUUR -

DOE MEE!

- LESBRIEF VOOR DOCENTEN -

"Het is tijd voor een nieuwe vorm van herdenken."

DE NATIONALE JONGERENHERDENKING

Op 4 mei herdenken we in aanwezigheid van het koningshuis, politici en vertegenwoordigers van diverse bevolkingsgroepen en instellingen de Nederlandse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en oorlogssituaties en vredesmissies nadien. Afgezien van het gedicht dat ieder jaar op de Dam wordt voorgelezen door een middelbare scholier en het Theater Na de Dam, is er nog maar weinig speciale aandacht voor herdenken voor en door jongeren tijdens de herdenking op 4 mei.

Vrijheid is een groot goed, maar niet vanzelfsprekend. Voor jongeren begint de oorsprong van deze traditie in tijd en urgentie steeds verder weg te liggen. In een tijd waarin onze wereld zo enorm groot is geworden, lijkt het contact met onze directe omgeving juist kleiner. We - en dus ook jongeren - lijken meer in zichzelf gekeerd. Het herdenken zoals wij dit vroeger deden is dan wellicht ook verouderd, het is tijd voor een nieuwe vorm van herdenken.

In 2017 is dit uitgangspunt aanleiding geweest een Nationale Jongerenherdenking te organiseren, en wel in Rotterdam, de stad die in de oorlog het zwaarst getroffen is. Rotterdam is een jongerenstad bij uitstek. Geen stad in ons land kent een groter percentage jongeren onder zijn bevolking, en daarbij is de culturele diversiteit groot: de helft van alle bewoners is van niet-Nederlandse afkomst.

Het werd dus hoog tijd voor een Nationale Jongerenherdenking voor en door jongeren!

De Nationale Jongerenherdenking bestaat uit:

1. Een geprogrammeerd kunstprogramma met een zaal- en randprogramma in het Nieuwe Luxor Theater.
2. Een kunstproject in de openbare ruimte ontwikkeld door Mothership.
3. Een landelijke campagne gericht op jongeren rond het thema herdenken.
4. Educatie-materiaal voor Voortgezet Onderwijs en Middelbaar Beroepsonderwijs

Beste docent,

Allereerst bedankt voor de getoonde interesse in de Nationale Jongerenherdenking. Om deze dag voor uw leerlingen/studenten betekenis te geven, hebben wij deze lesbrieven met workshop ontwikkeld. Deze lesbrieven zijn er voor u ter inspiratie, maar u kunt zich vrij voelen om te improviseren of aan te passen waar nodig.

De lesbrieven bestaan uit:

1. Toelichting
2. Voorbereiding
3. Een drietal opdrachten
4. Afronding

1. TOELICHTING

U gaat uw leerlingen/studenten vragen om op creatieve, en eigenzinnige wijze op onderzoek te gaan naar het thema herdenken. U begeleidt hen hierbij op uw eigen manier, wij reiken u enkele handvatten aan om dit te bewerkstelligen.

Het traject kan in drie fases ingedeeld worden:

1. De voorbereidende fase

In deze fase wordt het thema op een verdiepende wijze behandeld.

2. De creërende fase (de opdrachten)

In deze fase gaan de leerlingen/studenten op creatieve manier aan de slag met de uitkomst van de voorbereidende fase. De leerlingen/studenten kiezen een van de drie opdrachten. Uitkomst van alle drie de opdrachten is een performance (een vlog, een tekst, een lied, een dans, een film, een tekening: alles mag)

3. De afrondende fase

In deze fase delen de leerlingen/studenten de performance met elkaar en ze krijgen de kans om hun performance in te sturen. De jongerenredactie van de Nationale Jongerenherdenking zal een selectie maken uit de performances die wordt uitgenodigd in het Luxor Theater.

2. VOORBEREIDING (ongeveer een uur)

- *Nodig: pen, papier, iets waarop een filmpje afgespeeld kan worden* -

Voordat de leerlingen/studenten aan de slag gaan met de opdrachten, wordt het thema behandeld. Dit doen we aan de hand van filosofische vragen.

Bespreek met de leerlingen/studenten wat we bedoelen met een filosofische vraag. Leg uit dat we bij een filosofische vraag **niet op zoek hoeven te gaan naar feiten**, maar dat het gezien kan worden als een onderzoek. Het gaat niet om regels, oplossingen of concrete antwoorden. Het gaat om conceptuele vragen over de betekenis van begrippen, over onze mensbeelden, onze opvattingen over de werkelijkheid, onze morele oordelen. **Een filosofische vraag kent geen foute antwoorden.**

Vraag de leerlingen/studenten pen en papier te pakken. Vertel dat u vijf filosofische vragen gaat stellen. Voor elke vraag krijgen de leerlingen/studenten precies drie minuten de tijd om hun gedachtes op te schrijven. Gedurende de drie minuten moeten de leerlingen/studenten blijven schrijven, ze mogen niet stoppen met schrijven.

1. Wat is herdenken?
2. Wat doet herdenken met ons?
3. Wat kunnen we herdenken?
4. Kan één gebeurtenis de wereld veranderen?
5. Wat is het verschil tussen herinneren en herdenken?
6. Waar verzet jij je tegen?

Kies samen met de groep een of meer vragen om te bespreken. Wat hebben ze opgeschreven? Wat vinden we hier van? Waarover zijn we het met elkaar eens? Waarover niet?

Als afsluiting kunnen de volgende filmpjes getoond worden:

1: 5 mei: Helft jongeren bang voor oorlog

5 mei: Helft jongeren bang voor oorlog

05-05-2017 | Binnenland | Redactie: [Josefin Hoenders](#), [Henriette van Rijsingen](#) | Verslag: [Vanessa Lamsvelt](#)

<https://goo.gl/2rmbdm>

2: Wie herdenken we op 4 mei?

Wie herdenken we op 4 mei?
28.763 weergaven

<https://goo.gl/cV6t6S>

3: Hoe denken jongeren van nu over de Tweede Wereldoorlog? - NPO Spirit

<https://goo.gl/s9gpDR>

4: Nationale Jongerenherdenking 2017

Nationale Jongerenherdenking 2017
126 weergaven

<https://goo.gl/3bEC8h>

3. OPDRACHTEN (ongeveer drie sessies van een uur)

- Nodig: pen, papier, telefoon, inspiratiemateriaal -

De leerlingen/studenten gaan nu zelfstandig aan de slag. Als individu, als tweetal, in een groepje of met de hele klas. De bedoeling is dat elke individu of elke groep een performance maakt, met in het achterhoofd de uitkomsten van de filosofische vragen. Vertel dat de performances, als ze klaar zijn, ingezonden mogen worden naar de Nationale Jongerenherdenking. Een aantal van deze inzendingen zal worden uitgekozen als randprogrammering op 4 mei in het Luxor Theater.

Laat een paar filmpjes zien van performances met hetzelfde thema:

1: WE MOETEN WEG #002

<https://goo.gl/SiLjBE>

2: Theater Na de Dam 2016

<https://goo.gl/eobgwm>

3: Theater Na de Dam, Soldaat van Oranje - Als Wij Niets Doen

<https://goo.gl/Fri7j4>

De leerlingen mogen kiezen uit een van de onderstaande opdrachten om mee aan de slag te gaan.

OPDRACHT 1: Maak een vlog

Thema van deze performance is **herinneren**. Je gaat op zoek naar een link met de Tweede Wereldoorlog binnen jouw familie. Misschien heb je wel eens wat voorbij horen komen van je vader, moeder, opa of oma. Waarschijnlijk zitten daar ontroerendere, heftigere en bijzonderdere verhalen achter dan dat jij nu denkt! Ons verzoek is daarom om stapsgewijs op zoek te gaan naar dat stukje uit jouw eigen verleden en zodoende te ontdekken of/en op welke manier dat dan is. Misschien wel veel meer dan je nu denkt.

Een paar tips:

- Houd je camera/telefoon horizontaal tijdens het filmen.
- Laat de vlog vijf tot acht minuten duren.
- Stel jezelf kort voor in het begin van je vlog en vertel wat je gaat onderzoeken.
- Neem je kijkers kort mee bij alle stappen die je onderneemt.
- Kom aan het einde van je vlog tot een conclusie.

OPDRACHT 2: Maak een performance met als uitgangspunt een theatertekst.

Thema van deze performance is **herdenken**. Bij deze opdracht mag je zelf kiezen wat voor soort performance het gaat worden. Een lied, een dans, een monoloog, een film: alles mag! Gebruik de theatertekst die theatergezelschap BOG heeft geschreven voor Theater Na de Dam en laat je inspireren om zelf aan de slag te gaan.

OPDRACHT 3: Creëer een spoken word stuk

Thema van deze performance is verzetten. Je gaat een eigen spoken word stuk maken.

Luister en kijk eerst eens naar deze spoken word performance van

M. - Tijd (Spoken word)

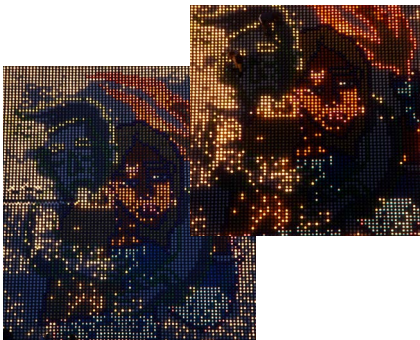
M. - Tijd (Spoken word)

5.850 weergaven

<https://goo.gl/KttSjv>

Welke zin heeft jou het meest gegrepen? Welke zin is blijven hangen?

Luister er eventueel nog een keer naar en kies één zin uit. Dit wordt de eerste, of de laatste zin van jouw spoken word stuk. Denk, als de tekst af is, na over de presentatie. Hoe komt jouw performance het beste tot zijn recht?

4. AFRONDING

(ongeveer een uur, afhankelijk van de performances)

Alhoewel de reis er naar toe uiteraard belangrijker is dan de uitkomst, is het wel waardevol om de performances met elkaar te delen. Doe dit op een manier die past bij de groep. U kunt er voor kiezen om de performances in de klas aan elkaar te presenteren of misschien is het interessant als er een andere klas komt kijken naar de uitkomst. Wij willen u in ieder geval vragen ons ook uit te nodigen voor deze presentatie, wij doen dan onze uiterste best om bij deze presentatie aanwezig te zijn!

Daarnaast vragen wij u de leerlingen/studenten te stimuleren om de performances met ons te delen. Wij zullen een selectie maken uit alle inzendingen en de selectie mag de performance komen presenteren tijdens het randprogramma in het Luxor Theater op 4 mei.

Voorwaarden:

- De performance moet passen binnen het thema (herdenken, verzetten, herinneren)
- De performance duurt maximaal 10 minuten.
- De performance moet zich af kunnen spelen in een huisje van 2.40 x 4.80.

NATIONALE JONGEREN HERDENKING

